

Αθήνα, 15 Ιουλίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, κ. Νικόλαο Δένδια

ΘΕΜΑ: «Συνολικό κόστος σχεδίασης και κατασκευής του ΜΕΑ ΑΡΧΥΤΑΣ»

Κύριε Υπουργέ,

Από τις σύγχρονες πολεμικές συγκρούσεις σε Αρμενία, Ουκρανία, Λιβύη και Ισραήλ, έχουν εξαχθεί σημαντικά επιχειρησιακά διδάγματα για την σπουδαιότητα των Μη Επανδρωμένων Αεροχημάτων (ΜΕΑ) τα οποία προσδίδουν σημαντικές δυνατότητες τόσο στην συλλογή πληροφοριών όσο και στην προσβολή στόχων σημείου.

Με αποκλειστική ευθύνη των τελευταίων Κυβερνήσεων η ελληνική αμυντική βιομηχανία δεν έχει αναπτύξει μέχρι σήμερα ένα αξιόπιστο ελληνικό ΜΕΑ το οποίο να μπορεί να καλύπτει τις επιχειρησιακές ανάγκες και των τριών Κλάδων των ΕΔ (Πολεμικό Ναυτικό Πολεμική Αεροπορία, Στρατός Ξηράς) αλλά και τις ανάγκες της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και του Λιμενικού, σε θέματα επιτήρησης, ελέγχου, καταγραφής, κλπ.

Βέβαια το φαινόμενο δεν είναι μεμονωμένο, αφού τα τελευταία χρόνια η ελληνική αμυντική βιομηχανία έχει απαξιωθεί σε τέτοιο βαθμό που πλέον όλα τα αναγκαία για την άμυνά μας αγοράζονται από το εξωτερικό και μόνοι μας δεν παράγουμε σχεδόν τίποτα.

Η Στρατηγική της Κυβέρνησης, να μην θεωρεί την αμυντική αυτάρκεια ως βασική προϋπόθεση της εθνικής μας ανεξαρτησίας, είναι περιττό να εξηγηθεί. Είναι όμως πολύ επικίνδυνη και όταν θα το διαπιστώσουμε στην πράξη (σε ενδεχόμενη πολεμική εμπλοκή) θα είναι πολύ αργά.

Η χώρα μας, όπως πολύ συχνά επαίρεται ο κ. Πρωθυπουργός στις διάφορες συσκέψεις στην ΕΕ, δαπανά πολύ πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ για την άμυνα και τα τελευταία χρόνια έχει προβεί στην αγορά πανάκριβων και ίσως μη απαραίτητων οπλικών συστημάτων. Παρόλα αυτά δεν έχει καταφέρει να εξασφαλίσει την μεταφορά τεχνογνωσίας από τα υψηλής τεχνολογίας συστήματα που προμηθεύεται, ούτε να αναλάβει κάποιο υποκατασκευαστικό έργο.

Από το 2021 διαφημίζεται η κατασκευή ενός ελληνικού ΜΕΑ με τον ονομασία ΑΡΧΥΤΑΣ¹ με τη σύμπραξη της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας (ΕΑΒ), του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, με το Υπουργείο Οικονομικών να χρηματοδοτεί το έργο (ως κύριος μέτοχος της ΕΑΒ).

Η ΕΑΒ, η οποία, υποτίθεται, έχει αναλάβει το έργο, στην επίσημη ιστοσελίδα της δεν έχει καμιά αναφορά στο πρόγραμμα αυτό, πλην ενός Δελτίου Τύπου του 2021² που κάνει λόγο για δυναμική είσοδο στην κατασκευή ΜΕΑ. Έκτοτε, ενώ υπάρχουν πολλά δημοσιεύματα για αυτό το τόσο σημαντικό έργο, καμιά επίσημη πληροφόρηση δεν έχει δοθεί από το Υπουργείο για την εξέλιξη του έργου.

¹ <https://hellasjournal.com/2021/08/ke-egeneto-to-pto-katharoemo-elliniko-drone-to-programma-architas-tis-eav-ke-trion-ellinikon-panepistimion/>

² <https://haicorp.com/news-20210914/>

Διαβάζουμε, για παράδειγμα, σχετικά με τις «εντυπωσιακές» προδιαγραφές του MEA APXYTAS με παράθεση αρκετών τεχνικών στοιχείων και ιδιαίτερα της δυνατότητας κάθετης απογείωσης/προσγείωσης, που του προσδίδει ιδιαίτερη ευελιξία. Γίνεται λόγος ότι η Ελλάδα αποκτά τεχνολογία αιχμής στα UAV, χωρίς εξαρτήσεις από τρίτους και θα στηρίξει την εγχώρια αμυντική βιομηχανία, ενώ γίνεται και σύγκριση του κόστους ανάπτυξης με το τουρκικό Bayraktar TB2.

Και ενώ όλα αυτά είναι πολύ ευχάριστα να ακούγονται δεν έχουμε μέχρι σήμερα δει κανένα αποτέλεσμα πέραν κάποιων φωτογραφιών προτύπων.

Επειδή η Κυβέρνηση σας έχει κάνει την επικοινωνία αυτοσκοπό, έχουμε βάσιμη ανησυχία ότι το θέμα του ελληνικού MEA έχει γίνει και αυτό, μέρος ενός ακόμα πολιτικού σας αφηγήματος περί της δήθεν αμυντικής αυτάρκειας της Ελλάδος.

Επειδή η Κυβέρνηση έχει αναπτύξει μια ιδιότυπη αντίληψη για το πως διαχειρίζεται το δημόσιο χρήμα (βλέπε συμβάσεις για σιδηροδρόμους, κονδύλια ΤΑΑ, επιδοτήσεις ΟΠΕΚΕΠ, κλπ) και επειδή μέχρι σήμερα οι ΕΔ δεν έχουν κανένα ελληνικό MEA για να καλύψουν τις επιχειρησιακές τους ανάγκες.

Επειδή, σύμφωνα με πληροφορίες από τα ΜΜΕ³, η ΕΑΒ έχει καταθέσει πρόταση χρηματοδότησης στο Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας (ΕΛΚΑΚ) για τον APXYTA.

Επειδή στο ΕΛΚΑΚ συμμετέχει και το ΥΠΕΡΤΑΜΕΙΟ⁴ (Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε) σε ποσοστό 33%, το οποίο όμως με τη σειρά του πρακτικώς ελέγχεται από ξένους θεσμούς, αφού στο 5μελές Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης, κάθε απόφαση θα πρέπει να έχει τουλάχιστον μία θετική ψήφο εκ των δύο -επιλεγμένων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας- προσώπων (πρόεδρο & ένα απλό μέλος)⁵.

Επειδή στο πρόγραμμα SAFE της ΕΕ προβλέπονται συνεργασίες για την ανάπτυξη αμυντικών συστημάτων με σημαντικά χρηματοδοτικά κίνητρα.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- 1) Τι ποσά έχουν δαπανηθεί μέχρι σήμερα για την σχεδίαση και κατασκευή του MEA APXYTAS, τόσο από το Υπουργείο Οικονομικών όσο και από το ΥΠΕΘΑ και σε ποιους έχουν δοθεί;
- 2) Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα για την παραγωγή και επιχειρησιακή χρησιμοποίηση του MEA APXYTAS; Πότε αναμένεται να χρησιμοποιηθεί από τις ΕΔ;
- 3) Με ποιο τρόπο εξασφαλίζεται ότι η αναπτυχθείσα τεχνογνωσία θα χρησιμοποιηθεί μόνο επ' ωφελεία της Ελλάδος, με δεδομένο ότι στο ΕΛΚΑΚ συμμετέχει το ΥΠΕΡΤΑΜΕΙΟ το οποίο δίνει αναφορά και ενεργεί για ξένους παράγοντες;

³ <https://directus.gr/archytas-ii-i-elliniki-apantisi-sta-tourkika-drones-bayraktar/>

⁴ <https://www.elkak.gr/>

⁵ Άρθρα 191 & 192 Ν. 4389/2016 όπως τροποποιήθηκε με τα 9 & 10 του Ν. 5141/2024.

- 4) Είναι στις προθέσεις της Κυβέρνησης η χρηματοδότηση ανάπτυξης ΜΕΑ από τα κονδύλια του προγράμματος SAFE της ΕΕ;

Ο ερωτών

Νατσιός Δημήτριος
Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης
Πρόεδρος Κοινοβουλευτικής Ομάδος ΝΙΚΗΣ